HE 70/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta, StV kuuleminen 3.10.2024

Kaisa Kotakorpi, professori

Verotutkimuksen huippuyksikkö

Tampereen yliopisto

FiT VEROTUTKIMUKSEN HUIPPUYKSIKKÖ

Huomioita

- Jälkikäteistarkistuksen omavastuun kannustinvaikutukset
  - Nykyisellään jälkikäteistarkistuksen ei katsota vaikuttavan merkittävästi kannusteisiin
    - rahoituksen lisäykset eivät kohdistu täysimääräisesti niille alueille joilla kustannukset > rahoitus
  - Esityksen mukaan jälkikäteistarkistuksessa myönnettävän rahoituksen pienentäminen tuottaa myönteisiä kannustinvaikutuksia
    - Miksi mekanismi olisi tässä erilainen?
  - Arvioni mukaan kannustinvaikutukset eivät oleellisesti muutu

Huomioita

- Esityksen vaikutukset hyvinvointialueiden rahoituksen tasoon ja rakenteeseen
  - Todennäköisesti ero toteutuneiden kustannusten ja valtionrahoituksen välillä kasvaa omavastuun myötä, esim. VM:n arvion perusteella
  - Myös asiakasmaksusääntelyn huomioimisen muutokset vähentävät valtion rahoitusta, kun asiakasmaksuja korotetaan
  - Kun asiakasmaksuja korotetaan, rahoitusvastuuta siirretään valtiolta terveyspalveluiden käyttäjille

- Muuta
  - Hyvinvointialueiden verotusoikeus parantaisi kannusteita kustannusten kasvun hillintään verrattuna valtionrahoitukseen (Kortelainen ym. 2021)[1]

[1] Kortelainen, Mika, Kaisa Kotakorpi ja Teemu Lyytikäinen (2021). Hyvinvointialueiden rahoitusmallin kannustinvaikutukset. Kansantaloudellinen aikakauskirja, 117(2), 203-210.